

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 29 januari 1946 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1946/47 under riksstatens första huvudtitel, avseende anslagen till hov- och slottsstaterna.

(1:a avd.)

Kungl. hovstaten.

1:o) **Anslag till Kungl. Maj:ts hovhållning.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (punkterna 1 och 2, s. 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 anvisa dels till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 800 000 kronor, dels ock till Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 150 000 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

Utskottet.

- att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa
- a) till *Kungl. Maj:ts hovhållning* ett anslag av 800 000 kronor;
 - b) till *Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning* ett anslag av 150 000 kronor.

2:o) **Anslag till de kungl. hoven.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 3—6, s. 2 och 3) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa
- a) till *Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan* ett anslag av 192 000 kronor;
 - b) till *Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.* ett anslag av 125 000 kronor;

- c) till *Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland* ett anslag av 26 000 kronor;
 d) till *Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke* ett anslag av 26 000 kronor.

3:o) **Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 3), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 56 400 kronor.

4:o) **Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, s. 3—5) att till Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 53 700 kronor.

Sedan budgetåret 1925/26 har, bortsett från en tillfällig höjning för innevarande budgetår, ett förstärkningsanslag för underhåll och vård av möbler m. m. i de kungl. slotten utgått med 25 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att åldfruarna vid de kungl. slotten med underlydande personal i likhet med vad som redan gäller i fråga om åldfrun vid Stockholms slott skola avlönas under förevarande anslag i stället för under det till ståthållarämbetenas förfogande ställda anslaget. Ståthållarämbetena ha ansett ifrågavarande personal böra underställas husgerådskammaren, med hänsyn till att åldfruarnas huvudsakliga uppgift är att hålla uppsikt över samt svara för vården av de å slotten förvarade statliga inventarierna. Kostnaderna för deras avlönande uppgå enligt ståthållarämbetena till sammanlagt 8 700 kronor. Förevarande anslag har föreslagits skola höjas med sagda belopp mot det att en däremot svarande minskning sker av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare, att förevarande anslag uppräknas med 20 000 kronor. Av detta belopp ha 12 980 kronor beräknats för återställande av de till samlingarnas vård och underhåll utgående medlen till samma belopp som före kriget, 3 420 kronor för avlönande av en konservatris å textilateljén samt 3 600 kronor för höjning av chefens och intendentens löner, innebärande en återgång till 1935 års nivå.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker den föreslagna överflyttningen till förevarande anslag av vissa avlöningskostnader å tillhopa 8 700 kronor, vilka hittills bestritts av

det till ståthållarämbetenas förfogande ställda anslaget, och har icke något att erinra mot den förordade höjningen i övrigt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 53 700 kronor.

5:o) **Kungl. hovstallets utfodring.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 5) och under erinran, att samma anslag anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kungl. hovstallets utfodring* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 45 000 kronor.

Kungl. slottsstaten.

6:o) **Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, s. 6—11) att till Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 511 600 kronor.

Riksmarskalksämberet har för budgetåret 1946/47 under förevarande anslag räknat med en ökning av medelsbehovet med 43 600 kronor. Departementschefen har i föregående sammanhang förordat en överflyttning från anslaget av avlöningskostnaderna för vissa åldfruar med tillhoppa 8 700 kronor till det för husgerådskammarens verksamhet beräknade anslaget under hovstaten. Likaledes har departementschefen funnit från förevarande anslag böra överföras kostnaderna för avlöande av sådan personal, som med hänsyn till sin verksamhet rätteligen är att hänföra till hovstaten, till anslag under nämnda stat. Sistnämnda kostnader uppgå enligt ståthållarämbetenas beräkning till 1 150 kronor. Med hänsyn till sålunda förordade förändringar uppgår den av riksmarskalksämberet tillstyrkta utgiftsökningen under anslaget i själva verket till (43 600 + 8 700 + 1 150 =) 53 450 kronor, eller det belopp, som av ståthållarämbetena beräknats härför.

Departementschefen har tillstyrkt av ståthållarämbetena föreslagen ökning till avlöningar, kristillägg m. m. å tillhoppa 15 414 kronor i syfte att bereda viss bevakningspersonal vid ståthållarämbetena i huvudsak samma förmåner med avseende på löneställning m. m., som tillkomma statliga befattningshavare med liknande eller motsvarande arbetsuppgifter. I fråga om pensioner har föreslagits en höjning å 1 880 kronor, därvid departementschefen förutsätter, att riksmarskalksämberet vid beräklandet av pensions storlek icke tillägger

avgående befattningshavare större belopp eller förmåner, än som vid motsvarande antal tjänstår skulle ha tillkommit honom vid jämförlig statlig anställning.

Ståthållarämbetena ha föreslagit en höjning av de i staten beräknade omkostnaderna för parker och trädgårdar med tillhoppa 29 824 kronor. Denna höjning är till en del föranledd av ökade timlöner för park- och trädgårdsarbetare. Departementschefen har framhållit, att han i samband med framläggande av förslag till tilläggsstat II för innevarande budgetår förorddat en uppräknig av anslaget för detta ändamål redan för nämnda budgetår. Vid det förhållande att höjningen i övrigt synes sammanhänga med den från och med innevarande budgetår genomförda omläggningen av huvudtiteln, i det att tidigare regelbundet förekommande överskridanden av ifrågavarande poster i staten bestritts av nu bortfallna inkomster från fastighetsförvaltningen, har departementschefen ansett sig kunna tillstyrka jämväl denna ökning av anslaget. Slutligen har departementschefen tillstyrkt föreslagen uppräknig av posten övriga omkostnader med 3 306 kronor, vilken uppgivits vara beroende av beräknade utgiftsstegringar för ökad skrivhjälp och anskaffning av kontorsmateriel i samband med övergång till nytt bokföringssystem.

En nedgång av uppbördsmedlen, sammanhängande med att det för innevarande budgetår utgående bidraget från hovförvaltningen till vissa avlöningskostnader bortfaller genom överförande av viss personal till hovstaten, föranleder ökat medelsbehov med 4 326 kronor. Å andra sidan föranleder beräkningen av kostnaderna för lyse och vatten en minskning av anslaget med 1 300 kronor.

Utskottet.

Den föreslagna höjningen av posten till avlöningar, kristillägg m. m. har syntts utskottet motiverad, varför utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Utskottet, som i särskilt utlåtande denna dag förordar en höjning av förevarande anslag för innevarande budgetår för täckande av uppkomna merkostnader till följd av ökade timlöner åt de vid Drottningholms och Tullgarns slott anställda park- och trädgårdsarbetarna, tillstyrker att anslaget för nästa budgetår höjes för ifrågavarande ändamål med föreslaget belopp. Den verkställda beräkningen i övrigt av anslaget har utskottet lämnat utan erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 511 600 kronor.

7:o) **Ved och kol för de kungl. slotten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, s. 11 och 12) att till Ved och kol för de kungl. slotten för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 397 100 kronor.

För innevarande budgetår har medelsbehovet för uppvärmning av slotten, vari även medräknats kostnaderna för härför erforderlig personal, be-

räknats till 364 000 kronor. Med hänsyn till att vissa kostnader för s. k. löneved, som av ålder utgått till vissa befattningshavare inom hovstaten från anslaget till ved och kol för de kungl. hoven, avsetts skola bestridas genom bidrag från hovförvaltningen, har anslaget för innevarande budgetår använts att utgå med 357 000 kronor.

Riksmarskalksämberet har föreslagit, att kostnaderna för slottens uppvärmning och härför erforderlig personal skola för nästa budgetår upptagas till 397 100 kronor. Højningen är i huvudsak beroende av de ökade bränslekostnaderna, vilka föranletts av att eldning med ved måst ske i allt större utsträckning. Härtill kommer, att det från hovförvaltningen till förevarande anslag under innevarande budgetår utgående bidraget till kostnader för s. k. löneved åt vissa befattningshavare under hovstaten förutsatts komma att upphöra från och med nästa budgetår. Ifrågavarande kostnader hava föreslagits skola i fortsättningen helt bestridas från anslag under hovstaten.

Verkställd granskning av anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ved och kol för de kungl. slotten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 397 100 kronor.

Stockholm den 29 januari 1946.

På statsutskottets vägnar:

ALGOT TÖRNKVIST.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Pauli, Larsson, Bäckström, Karl Andersson, Heiding, Ekströmer, Gillström*, fröken *Andersson*, herrar *Näsström, Rosenberg, Ivar Persson* och *Ragnar Bergh*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Falla, Bergström, Hall, Pettersson* i Dahl, *Lindholm*, fru *Alvén*, herrar *Åkerström, Boman* i Kieryd och *Birke*.